

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

23. studenoga 1989. (*)

„Slobodno kretanje robe – Tumačenje članaka 30. i 36. Ugovora o EEZ-u – Zabrana rada trgovina nedjeljom”

U predmetu C-145/88,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u koji je Sudu uputio Cwmbran Magistrates' Court (Magistratski sud u Cwmbranu, Ujedinjena Kraljevina), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Torfaen Borough Council,

i

B & Q plc (prethodno B & Q (Retail) Limited), Gwent,

o tumačenju članaka 30. i 36. Ugovora o EEZ-u,

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: C. N. Kakouris, predsjednik vijeća, F. A. Schockweiler, T. Koopmans, G. F. Mancini, M. Díez de Velasco, suci,

nezavisni odvjetnik: W. Van Gerven,

tajnik: D. Louterman, administratorica,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za državno odvjetništvo, D. Robinson, *solicitor* za Torfaen Borough Council,
- za tuženika u glavnom postupku, D. Vaughan, *QC*, G. Barling, *barrister*, i A. Askham, *solicitor*,
- za Ujedinjenu Kraljevinu, S. J. Hay, iz *Treasury Solicitor's Department*,
- za Komisiju, E. L. White, član njezine pravne službe, u svojstvu agenta,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu i nakon rasprave održane 23. svibnja 1989.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 29. lipnja 1989.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 25. travnja 1988., koje je Sud zaprimio 24. svibnja 1988., Cwmbran Magistrates' Court (Magistratski sud u Cwmbranu), Ujedinjena Kraljevina, uputio je Sudu tri prethodna pitanja na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u o tumačenju članaka 30. i 36. Ugovora o EEZ-u kako bi ocijenio usklađenost nacionalnog propisa kojima se zabranjuje rad trgovina nedjeljom s tim odredbama.
- 2 Pitanja su bila postavljena u okviru postupka između Torfaen Borough Council (općinsko vijeće Torfaen, dalje u tekstu: Council) i B & Q plc, prethodno B & Q (Retail) Limited (dalje u tekstu: B & Q), koji obavlja djelatnost u centrima tipa „uradi sam” i u vrtnim centrima.
- 3 Council navodi da je B & Q prekršio odjeljke 47. i 59. United Kingdom Shops Acta iz 1950. (Zakon Ujedinjene Kraljevine o trgovinama), jer je nedjeljom držao svoje trgovine na malo otvorenim za poslove koji nisu navedeni u Petom prilogu tom zakonu. B & Q se zbog toga može kazniti novčanom kaznom do 1 000 UKL.
- 4 U Petom prilogu Zakonu o trgovinama navedeni su artikli koji se iznimno mogu prodavati u trgovinama nedjeljom. Ti artikli uključuju alkoholna pića, određene prehrambene proizvode, duhan, novine i druge proizvode za svakodnevnu potrošnju.
- 5 B & Q je pred nacionalnim sudom naveo da je članak 47. Zakona o trgovinama bio mjera s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje uvoza u smislu članka 30. Ugovora o EEZ-u i da ta mjera nije opravdana na temelju članka 36. Ugovora o EEZ-u ni na temelju bilo kakvog „obveznog zahtjeva”.
- 6 Council je opovrgao da je zabrana rada trgovina nedjeljom mjera s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje, s obrazloženjem da se ona jednako primjenjuje i na domaće i na uvezene proizvode te da ne dovodi uvezene proizvode u bilo kakav nepovoljan položaj.
- 7 Nacionalni sud je u predmetnom slučaju utvrdio da je zbog zabrane rada trgovina nedjeljom došlo do smanjenja ukupne prodaje poduzeća B & Q, da je oko 10 % robe koju je prodavao B & Q dolazilo iz drugih država članica te da će zbog toga doći do odgovarajućeg smanjenja uvoza iz drugih država članica.
- 8 Na temelju tih utvrđenja nacionalni sud je zauzeo stajalište da su u postupku postavljena pitanja koja se odnose na tumačenje prava Zajednice. Stoga je zatražio od Suda prethodnu odluku o sljedećim pitanjima:
 - „1. Kada država članica zabrani otvaranje maloprodajnih trgovina nedjeljom za prodaju robe kupcima, s iznimkom nekih artikala čija je prodaja dopuštena, i kada su učinci te zabrane smanjenje prodaje u tim trgovinama u apsolutnoj količini, uključujući robu proizvedenu u drugim državama članicama te posljedično smanjenje opsega uvoza robe iz drugih država članica, je li takva zabrana mjera s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje uvoza u smislu članka 30. Ugovora?

2. Ako je odgovor na prvo pitanje potvrđan, može li se na takvu mjeru primijeniti bilo koje izuzeće od članka 30. sadržano u članku 36. Ugovora, ili bilo koje drugo izuzeće priznato pravom Zajednice?
 3. Utječe li na odgovore na prvo i drugo pitanje bilo kakav čimbenik na temelju kojeg bi predmetna mjera bila proizvoljna diskriminacija ili prikriveno ograničavanje trgovine između država članica ili mjera koja ne poštuje načelo proporcionalnosti ili koja je na neki drugi način neopravdana?"
- 9 Za potpuniji prikaz činjeničnog stanja u glavnom postupku, tijeka postupka i pisanih očitovanja podnesenih Sudu upućuje se na izvještaj za raspravu. Ovi dijelovi spisa u nastavku se spominju samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje odluke Suda.

Prvo pitanje

- 10 Svojim prvim pitanjem nacionalni sud želi utvrditi obuhvaća li pojam mjera s istovrsnim učinkom kao količinska ograničenja u smislu članka 30. Ugovora i odredbe kojima se maloprodajnim subjektima zabranjuje otvaranje prodavaonica nedjeljom, ako je učinak te zabrane smanjenje prodaje robe u tim prodavaonicama u apsolutnoj količini, uključujući robu uvezenu iz drugih država članica.
- 11 Prvo valja istaknuti da se nacionalni propis kojim se maloprodajnim subjektima zabranjuje otvaranje prodavaonica nedjeljom primjenjuje jednako na uvezene i na domaće proizvode. Stoga, u načelu, prodaja proizvoda uvezanih iz drugih država članica nije otežana u odnosu na prodaju domaćih proizvoda.
- 12 Potom valja podsjetiti da je u svojoj presudi od 11. srpnja 1985., *Cinéthèque* (spojeni predmeti C-60 i C-61/84, Zb., str. 2618.), Sud zaključio, u vezi sa zabranom iznajmljivanja video kazeta koja se primjenjivala jednako na domaće i na uvezene proizvode, da takva zabrana nije u skladu s načelom slobodnog kretanja robe koje je predviđeno Ugovorom, osim ako bilo kakva prepreka trgovini unutar Zajednice koja je zbog toga nastala prelazi ono što je nužno kako bi se osiguralo postizanje željenog cilja koji je opravdan u odnosu na pravo Zajednice.
- 13 U tim okolnostima, u slučaju poput ovog prije svega treba razmotriti želi li se propisom poput onog u ovom predmetu postići cilj koji je opravdan u skladu s pravom Zajednice. Što se tiče ovog pitanja, Sud je već u svojoj presudi od 14. srpnja 1981., *Oebel*, (C-155/80, Zb., str. 1993.), naveo da nacionalni propis kojim se uređuje radno vrijeme, isporuka i prodaja u pekarskom i slastičarskom sektoru predstavlja legitiman dio gospodarske i socijalne politike koji je u skladu s ciljevima od javnog interesa koji se nastoje postići Ugovorom.
- 14 Ista se razmatranja moraju primijeniti u vezi s nacionalnim propisima kojima se uređuje radno vrijeme maloprodajnih objekata. Takvi propisi odražavaju određena politička i gospodarska opredjeljenja u dijelu u kojem je njihova svrha osiguravanje da su sati rada i neradni sati raspoređeni tako da budu u skladu s nacionalnim ili regionalnim sociokulturnim obilježjima, a to, s obzirom na trenutno stanje prava Zajednice, pripada nadležnosti država članica. Osim toga, takvi propisi nisu namijenjeni za uređivanje trgovinskih tokova između država članica.

- 15 Drugo, potrebno je utvrditi prelaze li takvi nacionalni propisi ono što je nužno kako bi se osiguralo postizanje željenog cilja. Kako je navedeno u članku 3. Direktive Komisije 70/50/EEZ od 22. prosinca 1969. (SL L 13, 19.1.1970, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 21., str. 3.), zabrana utvrđena u članku 30. obuhvaća nacionalne mjere kojima se uređuje prodaja proizvoda kada ograničavajući učinak takvih mjera na slobodno kretanje robe prelazi učinke svojstvene trgovinskim pravilima.
- 16 Pitanje jesu li učinci određenog nacionalnog propisa uistinu u tim granicama, činjenično je pitanje koje mora utvrditi nacionalni sud.
- 17 Stoga na prvo pitanje treba odgovoriti da članak 30. Ugovora treba tumačiti tako da se zabrana koja je njime utvrđena ne primjenjuje na nacionalni propis kojim se trgovcima na malo zabranjuje otvaranje prodavaonica nedjeljom, ako ograničavajući učinci na trgovinu Zajednice koji mogu iz njih proizići ne prelaze učinke svojstvene propisima te vrste.

Drugo i treće pitanje

- 18 S obzirom na odgovor na prvo pitanje, nije potrebno odgovoriti na treće i na četvrto pitanje.

Troškovi

- 19 Troškovi nastali za vladu Ujedinjene Kraljevine i Komisiju Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD (šesto vijeće),

odlučujući o pitanjima koje je Cwmbran Magistrates' Court (Magistratski sud u Cwmbranu), Ujedinjena Kraljevina, uputio rješenjem od 25. travnja 1988., odlučuje :

Članak 30. Ugovora treba tumačiti tako da se zabrana koja je njime utvrđena ne primjenjuje na nacionalni propis kojim se trgovcima na malo zabranjuje otvaranje prodavaonica nedjeljom, ako ograničavajući učinci na trgovinu Zajednice koji mogu iz njih proizići ne prelaze učinke svojstvene propisima te vrste.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg u 23. studenoga 1989.

[Potpisi]

* Jezik postupka: engleski